

**FCI:N KANSAINVÄLISET
PAIMENNUSKOESÄÄNNÖT**
“FCI-IHT TS”
(PAIM)

(poissulkien bordercolliet)

Suomenkielisen säännön ja ohjeen tummennetulla olevat tekstit ovat voimassa vain Suomessa järjestettävissä kokeissa. Kansainvälisissä kokeissa noudatetaan rasteroidulla tekstillä olevaa sääntöä.

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	3
2. YLEISET EHDOT	3
3. KOELUOKAT	3
4. ERITYISEHDOT	4
4.1. Alue ja sen varustelut	4
4.2. Lampaiden lukumäärä	4
4.3. Aika	4
5. TEHTÄVÄT	5
5.1. Tehtävät, joihin sisältyy lauman hallintaa	5
5.2. Tehtävät, joihin sisältyy kuljettamista	5
5.3. Käyttäytyminen	5
6. TEHTÄVÄT JA PISTEARVIOINTI	5
6.1. Tehtävät, joihin sisältyy lauman hallintaa	5
6.2. Tehtävät, joihin sisältyy kuljettamista	8
6.3. Käyttäytyminen	9
7. ARVOSTELU	9
7.1. Pistearviointi	9
7.2. Arvosanat	10
7.3. Sijoitus	10
8. LOPPUSÄÄNNÖKSET	10
LIITE 1 SUOSITELTU KOEPÖYTÄKIRJA "FCI-IHT-1 TS", "FCI-IHT-2 TS", "FCI-IHT-3 TS"	10

HUOM! Luonnollisiin henkilöihin viittaavia termejä sovelletaan kummankin sukupuolen edustajiin ja yhteisöihin.

1. JOHDANTO

- 1.1. FCI:n kansainvälisten paimennuskokeiden (FCI-IHT TS) **PAIM** tarkoituksena on edesauttaa lampaiden käsittelyyn liittyvien ominaisuuksien säilymistä ja paimennusvaiston ylläpitämistä lampailla työskentelevillä paimenkoirilla, koirasukupolvesta toiseen. Kansainvälisten paimennuskokeiden (FCI-IHT TS) säännöt on laadittu tästä näkökulmasta.
- 1.2. Roduilla, joilla on osallistumisoikeus perinteisen tyylin paimennuskokeeseen, on hyvin erilaiset taustat ja paimennustyyli. Jotkin rodut kehittyivät maatalousalueilla, joissa ne estivät laumaa kulkeutumasta kielletyille alueille. Toisia käytettiin ohjaamaan laumojen liikkumista ja ajamaan ne kulkureittien ja teiden yli laidunmaille.
- 1.3. Perinteisessä paimennuksessa maanviljelijä/paimen on päivittäin tekemisissä laumansa kanssa ruokkiakseen sen tai antaakseen sen laiduntaa aitaamattomilla alueilla. Lampaat eivät pelkää ihmisiä tai koiria, vaan ainoastaan kunnioittavat niitä. Lampaat luottavat paimeneensa ja ovat halukkaita seuraamaan tätä uusille laidunmaille tai lypsylle.
- 1.4. Kansainvälisessä paimennuskokeessa (FCI-IHT TS) koirien on osoitettava, että niillä on edellytykset toimia tila- tai paimenkoirana. Koirien tehtävänä on ohjata laumaa viemällä se sisään häkkiin tai ulos siitä sekä hallita lauman liikkeitä yksinkertaisin elein ja palauttaa laumasta erkanevia lampaita.
- 1.5. FCI on harkintaa käyttäen luonut tehtäviä, joissa huomioidaan eri rotujen paimennustyylien yhteiset tekijät ja joista kaikki perinteisessä paimennuksessa käytetyt koirat kykenevät suoriutumaan.

2. YLEISET EHDOT

- 2.1. FCI:n kansainvälisten paimennuskokeiden yleiset periaatteet löytyvät asiakirjasta ”FCI:n PAIMENNUSKOKEIDEN YLEISET JÄRJESTÄMISOHJEET (FCI-NHAT – FCI-HWT – FCI-IHT)”.
- 2.2. Kaikkien FCI:n jäsenten ja sopimuskumppanien on tunnustettava kansainvälinen paimennuskoe (FCI-IHT TS).

3. KOELUOKAT

- 3.1. Kokeissa on kolme eri luokkaa vaikeusasteittain; **FCI-IHT-1, FCI-IHT-2 ja FCI-IHT-3. PAIM-1, PAIM-2 ja PAIM-3.**
- 3.2. Luokkien välisiä eroja on
 - a) koiran kyvyille asetetuissa vaatimuksissa;
 - b) kaikkien tehtävien suorittamiseen annettussa enimmäisajassa;
 - c) laidunalueella olevien lampaiden vartioinnin kestossa;
 - d) koko radan pituudessa;
 - e) laidunalueen osittaisessa aitaamisessa tai aitaamattomuudessa;
 - f) tehtävien välisissä etäisyyksissä;
 - g) tehtävien lukumäärässä ja vaikeusasteessa;
 - h) lampaiden lukumäärä saattaa vaihdella luokittain (lampaiden lukumäärä voi olla suurempi ylemmissä luokissa, jotta tehtävien suorittaminen olisi haastavampaa).

4. ERITYISEHDOT

4.1. Alue ja sen varustelut

- 4.1.1. **Pelto** – kooltaan vähintään 50 x 100 metriä, mieluiten jopa suurempi; alueella voi olla luonnollisia rajoja kuten puita, mutta rajojen tulee olla selkeitä. Aitaaminen on suositeltavaa, mutta aita voi olla joko luonnollinen tai keinotekoinen.
- 4.1.2. **Laidunalue** – ympärysmitaltaan vähintään 80 metriä; neliön tai suorakaiteen muotoinen. Laidunalueella tulisi mieluiten olla kasvillisuutta lampaille. Laidunalueen rajat tulisi merkitä esimerkiksi reunoihin sijoitetuilla tolilla (kepeillä), hiekalla, sahanpurulla, kyntövaolla yms. Mieluiten käytetään luonnonrajoja, kuten polkua tai niitettyä kaistaletta. Laidunalue ei saa olla aidattu, tai aitoja saa olla enintään yhdellä tai kahdella sivulla.
- 4.1.3. **Läpikulkutehtävät** – esteet voidaan tehdä sekä luonnollisista esineistä (paaleista, aidoista, kivimuureista) että erityisistä kannettavista aitaelementeistä (porteista). Aitaelementtien on sovelluttava erilaisten läpikulkutehtävien rakentamiseen. Kustakin tehtävätyypistä voi olla useita eri versioita, joiden vaatimus- ja vaikeustaso ovat korkeampia. Jotkin läpikulkutehtävät voidaan myös suorittaa eri suunnista; niihin voidaan mennä sisään tai niistä voidaan poistua eri puolilta. Tehtävien on oltava turvallisia eläimille ja/tai ohjaajille. Tuomari voi käyttää omia versioita tehtävistä tai päättää niiden suoritustavasta.
- 4.1.4. **Häkki** – kooltaan laumalle sopiva (muoto ei ole määrätty, häkki voi olla muodoltaan soikea, neliö tai suorakaide). Häkin portin on oltava vähintään 2 metriä leveä, mieluiten saranoilla ja toiminnallisuudeltaan sellainen, etteivät lampaat tai koira pysty sitä avaamaan.
- 4.1.5. **Uudelleenhäkitys** – voidaan käyttää samaa häkkiä kuin häkistä otossa. Uudelleenhäkityksessä käytetty häkki voi myös sijaita muualla ja se voi olla häkistä otossa käytettyä häkkiä pienempi. Luokassa FCI-IHT-3 voidaan käyttää myös karjankuljetusvaunua (johon lampaat lastataan).
- 4.1.6. **Rata** – luonnollinen tai simuloitu reitti, jossa on luonnollisia ja/tai keinotekoisia tehtäviä.
- 4.1.7. **Merkinnät** – paaluja tai muita esineitä tai luonnollinen piste. Näillä merkitään kohdat, joissa vaihdetaan suuntaa (vähintään 4), joissa pysähdytään (vähintään 4), joissa on laidunalue (vähintään 4) tai mahdolliset alueet, joita tulee välttää.
- 4.1.8. **Ajoneuvo** – vain luokassa FCI-IHT-3, auto tai muu kulkuväline, jolla simuloidaan tieliikennettä.

4.2. Lampaiden lukumäärä

- 4.2.1. Kussakin suorituksessa käytettävässä laumassa on oltava vähintään 10 lammasta, mieluiten enemmän.
- 4.2.2. Eläinten hyvinvoinnille asetettujen määräysten noudattamiseksi järjestäjän on rajoitettava osallistuvien koirakkojen määrää saatavilla olevien lampaiden määrä huomioiden.

4.3. Aika

- 4.3.1. Ajanotto alkaa, kun ohjaaja koskee porttiin avatakseen sen, ja päättyy, kun ohjaaja on sulkenut portin uudelleenhäkityksen jälkeen. Jos koirakko ei kykene suorittamaan tehtävää loppuun määrätyn enimmäisajan sisällä, joka on:
- a) 25 minuuttia luokassa **FCI-IHT-1; PAIM-1**
 - b) 30 minuuttia luokassa **FCI-IHT-2; PAIM-2**
 - c) 35 minuuttia luokassa **FCI-IHT-3; PAIM-3**
- tai vähemmän tuomarin niin päättäessä (ajan on kuitenkin oltava kaikille koirakoille sama ja siitä

on ilmoitettava etukäteen), otetaan vain aikarajan sisällä loppuun suoritetuista tehtävistä saavutetut pisteet huomioon.

- 4.3.2. Liian nopea edistyminen tehtäviä suoritettaessa ei kuvasta hyvää suoritusta. Ohjaajan on suunniteltava hyvin huolellisesti, paljonko aikaa tarvitaan eri tehtävien suorittamiseen.

5. TEHTÄVÄT

5.1. Tehtävät, joihin sisältyy lauman hallintaa

- 5.1.1. **Häkki** – lampaiden vartiointi niiden tullessa ulos häkistä.
- 5.1.2. **Pysähdys** – lampaiden pitäminen paikoillaan ja hallinnassa.
- 5.1.3. **Laidunnus** – rajan vartioiminen lampaiden laiduntaessa/syödessä ja niiden pysyessä laidunalueen sisäpuolella.
- 5.1.4. **Lampaan kiinniotto** – lauman paikallaan pitäminen ohjaajan ottaessa yhden lampaan kiinni.
- 5.1.5. **Jako** – vain luokassa **FCI-IHT-3**, jotkin lampaat täytyy erottaa muusta laumasta. Jako korvaa lampaan kiinniottotehtävän.
- 5.1.6. **Kasvillisuus** – vain luokissa **FCI-IHT-2 PAIM-2** ja **FCI-IHT-3 PAIM-3**: kielletyn alueen (kasvillisuuden tai muun viljan) suojeleminen lampailta.
- 5.1.7. **Liikenne** – vain luokassa **FCI-IHT-3 PAIM-3**: lampaiden suojeleminen tiellä autolta tai muulta tieliikenneltä simuloivalta kulkuneuvolta.
- 5.1.8. **Uudelleenhäkitys** – lauman hallinnassa ja paikoillaan pitäminen ennen sen tuomista takaisin häkkiin tai muuhun lepopaikkaan suorituksen lopussa.

5.2. Tehtävät, joihin sisältyy kuljettamista

- 5.2.1. **Kuljetus** – lauman johdattaminen laidunalueelle ja takaisin;
- 5.2.2. **Tehtävät** – esim. silta, portti, ränni, risteys, pujottelu, erotteluhäkki.
- 5.2.3. **Haku** – lampaiden hakeminen eri luokissa vaihtuvien etäisyyksien päästä ja lauman kuljettaminen ohjaajan luo.
- 5.2.4. **Poispäin ajo** – lampaiden kuljettaminen pois päin ohjaajasta.

5.3. Käyttäytyminen

Koiran toiminnallisuuden, tyylin, tehokkuuden ja hyväntahtoisuuden sekä koiran ja ohjaajan välisen yhteistyön arviointi.

6. TEHTÄVÄT JA PISTEARVIOINTI

6.1. Tehtävät, joihin sisältyy lauman hallintaa

6.1.1. Häkki

Tarkoitus:

Koira ottaa lampaat häkistä, rauhallisesti ja stressittömästi.

Kuvaus:

Tehtävä perustuu perinteisen paimennustyylin käytäntöön, jossa lampaat tuntevat koiran ja paimenen. Ohjaaja voi ensin kävelyttää koiraansa häkin ympäri ja esitellä koiran lampaille häkin ulkopuolelta. Ajanotto alkaa, kun ohjaaja koskee porttiin avatakseen sen. Ohjaaja voi mennä häkin sisälle koiran

kanssa tarkkaillakseen lampaiden käytöstä ja esitelläkseen ne koiralle häkin sisäpuolella. Sitten ohjaaja sijoittaa koiran portin läheisyyteen estämään lampaita karkaamasta. Koira nostaa lampaat häkistä, kun ohjaaja avaa portin. Ohjaaja ja koira ottavat lauman hallintaan häkin ulkopuolella ja ohjaaja sulkee portin koiran kontrolloidessa laumaa. Häkkiosion arvostelu päättyy, kun ohjaaja lähettää koiran nostamaan laumaa.

Vakavat virheet:

Koira hoputtaa lampaita tai jahtaa niitä ja hajottaa lauman. Lampaat poistuvat häkistä liian nopeasti tai jo häkistä ulkona ollut lammas palaa takaisin sisään.

6.1.2. Pysähdys

Tarkoitus:

Lauman on joskus pysähdyttävä matkalla laidunalueelle ja sieltä takaisin, esimerkiksi ennen liikennöityä risteystä. Siksi tehtäviin kuuluu myös lauman pysäyttäminen ja pysäytyslinjan suojeleminen.

Kuvaus:

Lauma on pysäytettävä määrätyn alueen sisäpuolelle koiran aktiivisen työskentelyn avulla. Lisäksi koira suojelee pysäytyslinjaa lauman pysähtyttyä. Heti lauman rauhoituttua ohjaaja siirtyy määrätylle pysäytyslinjalle ja katsoo molempiin suuntiin, samalla tavoin kuin aikoi ylittää oikeaa risteystä.

Vakavat virheet:

Koira tai lauma ohittaa pysäytyslinjan liikkumissuuntaan, koira ei osallistunut lauman pysäyttämiseen.

6.1.3. Laidunnus

Tarkoitus:

Lampaiden laidunnus on kuvailtu kohdassa 4.1.2. Rauhoittuminen ja lampaiden saaminen laiduntamaan on yksi tärkeimmistä tehtävistä. Lampaat eivät saa olla häiriintyneitä tai stressaantuneita, jotta ne kykenevät laiduntamaan. On kuitenkin tärkeää, etteivät lampaat laidunna laidunalueen rajojen ulkopuolella.

Kuvaus:

Kun lampaat on tuotu laidunalueelle (mieluiten sen keskelle), ohjaajan ja koiran on lähdettävä laidunalueelta. Ohjaaja käskee koiran vartioimaan laidunalueen reunoja. Lampaat voivat ryhtyä laiduntamaan tai vähintäänkin rauhoittua, mikäli ne eivät halua syödä. Yleensä riittää, jos lauma laiduntaa rauhallisesti:

- a) luokassa **FCI-IHT-1: PAIM-1**; noin 2:00 minuuttia;
- b) luokassa **FCI-IHT-2 PAIM-2**;: noin 2:30 minuuttia;
- c) luokassa **FCI-IHT-3: PAIM-3** noin 3:00 minuuttia;

tai pidempään, jos tuomari niin päättää (sama aika kaikille koirakoille ko. luokassa).

Ohjaajan ja koiran tehtävänä on vahtia, että lauma pysyy laidunalueella. Jos lammas kuitenkin poistuu alueelta, tulisi koiran tuoda se takaisin. Koiran tyyli vartioida reunoja riippuu kyseisen rodun työskentelytavasta. On tärkeää, että koira huomioi lampaat ja pitää niitä oma-aloitteisesti määrätyllä alueella. Tuomari antaa merkin, kun ohjaajan on käskettävä koira noutamaan lauma itsenäisesti, siirtämään lauma pois laidunalueelta ja tuomaan se takaisin ohjaajan luo.

Vakavat virheet:

Lampaat lähtevät määrätyltä alueelta, koska koira ei kyennyt vartioimaan niitä; tai jos koira ajaa lampaat pois.

6.1.4. Lampaan kiinniotto

Tarkoitus:

Ohjaajan on otettava kiinni yksi lammas koiran pitäessä laumaa paikoillaan.

Kuvaus:

Lauman ollessa paikoillaan (missä tahansa, mutta mieluiten laidun- tai pysähdysalueella) ja sen rauhoituttua määrätyllä alueella, ohjaaja ottaa kiinni yhden lampaan ja pitää lyhyen aikaa paikoillaan. Tänä aikana koiran tulisi pitää muu lauma määrätyllä alueella, oma-aloitteisesti, jos mahdollista.

Luokassa FCI-IHT-1 ohjaajan tulee ottaa kiinni mikä tahansa lammas.

Luokassa FCI-IHT-2 ohjaajan tulee ottaa kiinni merkitty lammas.

Luokassa FCI-IHT-3 ohjaajan tulee ottaa kiinni merkitty lammas ja riisua lampaalta kaulapanta tai muu vastaava esine sekä kohottaa esine kädellään päänsä yläpuolelle.

Ohjaaja saa käyttää paimensauvaa lampaan kiinniotossa.

Ohjaajan tulee käsitellä lammasta rauhallisesti ja sitä vahingoittamatta. Tuomarin tulee keskeyttää suoritus, jos ohjaaja ei käsittele lammasta asianmukaisesti.

Vakavat virheet:

Koira ei kykene pitämään laumaa riittävän hyvin paikoillaan.

Ohjaaja ei käsittele lammasta asianmukaisesti.

6.1.5. Kasvillisuus – kielletyn alueen vartiointi

Tarkoitus:

Lampaiden seuratessa ohjaajaa, koiran tulisi estää lampaita menemästä kielletylle alueelle (esim. kasvillisuuteen).

Kuvaus:

Koiran tulisi liikkua edestakaisin sopivalla puolella laumaa tai muuten sijoittumalla, poissa siltä polulta, jolla lauma liikkuu, osoittaa lampaille, ettei kasvillisuus ole tarkoitettu niille. Jos lammas lähtee polulta ja menee kielletylle alueelle, tulisi koiran ajaa se takaisin.

Vakavat virheet:

Koira ei vartioi kiellettyä aluetta hyvin.

6.1.6. Liikenne – lampaiden suojele ajoneuvolta

Tarkoitus:

Lampaat seuraavat ohjaajaa tiellä koiran suojatessa lampaita liikkuvalta ajoneuvolta. Liikkuva ajoneuvo on vaaraksi lampaille.

Kuvaus:

Koiran tulisi pitää sopiva puoli tiestä vapaana liikenteelle liikkumalla edestakaisin tai muuten sijoittumalla liikenteen puolelle laumaa, lauman liikkuesssa tiellä. Tehtävä voidaan suorittaa oikealla tiellä tai simuloidulla tiellä, jolla voidaan korvata oikealla tiellä vallitsevat olosuhteet. Tien on oltava selvästi rajattu, ja ainakin yhden sivun on oltava niin selvästi merkitty, että lauma pystyy suunnistamaan siinä liikkuessaan. Yksi tiensivu voidaan aidata, jotta innokas koira ei painosta laumaa pois tieltä. Tuomari saa sisällyttää tehtävään vain yhteen suuntaan liikkuvan ajoneuvon (yleensä ajoneuvo ajaa lampaiden kulkusuuntaa vastaan).

Vakavat virheet:

Koira vartioi lampaita huonosti.

6.1.7. Uudelleenhäkitys

Tarkoitus:

Lampaiden tuominen niiden lepopaikkaan, häkkiin (tai luokassa **FCI-IHT-3 PAIM-3** lastauslaiturilliseen kuljetustraileriin), rauhallisesti vammojen välttämiseksi. Lampaat eivät saa palata häkkiin liian nopeasti; tungos portilla ei ole toivottavaa.

Kuvaus:

Tehtävä tulisi suorittaa koiran aktiivisella työskentelyllä, ohjaajan käskyjä noudattaen, rauhallisesti ja kiireettömästi. Koiran tulisi pysäyttää lauma häkin lähellä ja pitää se paikoillaan sillä aikaa, kun paimen avaa portin.

Heti, kun kaikki lampaat ovat häkissä, ohjaaja sulkee portin koiran ollessa esteenä portin suuaukolla.

Portin sulkeminen tarkoittaa kokeen ja ajanoton päättymistä.

Vakavat virheet:

Koira ei kykene pitämään lampaita paikoillaan tai häkittämään niitä, tai jo häkissä ollut lammas karkaa ulos häkistä.

6.2. Tehtävät, joihin sisältyy kuljettamista

6.2.1. Kuljetus

Tarkoitus:

Kulkiessaan laidunalueelle ja takaisin koiran on osoitettava, että se kykenee hallitsemaan laumaa siten, että lauma liikkuu ja vaihtaa suuntaa rauhallisesti ja sujuvasti, ilman stressiä.

Kuvaus:

Lampaiden noutaminen ja kuljettaminen ohjaajaa kohti rauhallisesti, ilman stressiä. Koiran on saatettava laumaa rauhallisesti ja keskeytyksettä. Tuomarin tulee merkitä 4 paikkaa, joissa vaihdetaan suuntaa (tolppa, puu, aidan ulkonurkka jne.) ja jotka tulee kiertää oikealla tai simuloitulla tiellä. Koiran on työskenneltävä riittävällä etäisyydellä laumasta painostamatta sitä turhaan. Koiran on liikuttava lampaiden ympärillä rauhallisesti ja siten, että se saa lampaat liikkumaan sulavasti tiettyyn suuntaan, estää lampaita tungeksimasta ohjaajan ympärillä tai, päinvastoin, menemästä liian kauas ohjaajasta.

Vakavat virheet:

Koira menettää lauman hallinnan, koira ei kykene vaikuttamaan laumaan, tai jos lammas menee oikotietä. Koira ajaa lampaat pois tai jahtaa niitä ja hajottaa lauman.

6.2.2. Läpikulkutehtävät

Tarkoitus:

Koiran on osoitettava, että se kykenee kuljettamaan lampaat läpikulkutehtävissä rauhallisesti ja sujuvasti, ilman stressiä. Vaikean tehtävän demonstroida ja testata tilanteita, joita paimen voi joutua koiransa kanssa kohtaamaan työskennellessään maatilalla.

Kuvaus:

Kaikissa luokissa on oltava silta. **Sillan yli menevät kaikki.**

Läpikulkutehtävien lukumäärä ja läpikulkusuunta riippuvat siitä, minkä vaikeusasteen luokka on kyseessä:

- a) luokassa **FCI-IHT-1 PAIM-1**: silta ja 1 helppo läpikulkutehtävä (erilaiset portit ja pujottelu);
- b) luokassa **FCI-IHT-2:PAIM-2**: silta ja 1 helppo läpikulkutehtävä ja 1 vaikea läpikulkutehtävä (esim. ränni, transom);
- c) luokassa **FCI-IHT-3 PAIM-3**: silta, 2 vaikeaa läpikulkutehtävää ja 1 erittäin vaikea

läpikulkutehtävä (esim. maltanristi, risteys, turkey's foot, erotteluaitaus, kuljetusvaunun lastaaminen, kauko-ohjaus)

Tuomari aloittaa arvostelun lampaiden ollessa noin 10 metrin etäisyydellä läpikulkutehtävä. Täysien pisteiden saamiseksi kaikkien lampaiden on kuljettava läpikulkutehtävästä. Arvostelu päättyy, kun lampaat ovat koiran hallinnassa läpikulkutehtävän takana.

Vakavat virheet:

Koiralla ei ole riittävästi tehoa painostaa lampaat läpikulkutehtävän sisäänkäynnistä, yksi tai useampi lammas ei kulje läpikulkutehtävästä. Koira ei kykene vartioimaan läpikulkutehtävä sivuilla olevia uloskäyntejä.

6.3. Käyttäytyminen

Tarkoitus:

Tuomari arvioi koiran aktiivista työskentelyä ja hyväntahtoisuutta sekä yhteistyötä ohjaajan kanssa kaikkien tehtävien suorittamisen aikana, radan alusta loppuun. Koiran on oltava myös omatoiminen, eikä pelkästään toteltava käskyjä. Hyvä yhteistyö ohjaajan ja koiran välillä heijastuu koiran tapaan reagoida käskyihin.

Kuvaus:

Tuomari arvostelee ensisijaisesti koiran paimennustaipumusta, joka heijastuu rodulle ominaiseen työskentelytapaan. Tuomari arvostelee koiran voimaa, tasapainopisteen tajua, oma-aloitteisuutta ja työskentelyhalua. Mitä enemmän koiralla on kielteisiä ominaisuuksia, sitä vähemmän pisteitä se voi saada toiminnastaan. Koiraa on vaikea motivoida hyvään suoritukseen, jos se ei ole aktiivinen omasta aloitteestaan.

Käskyillä tulisi olla selvästi erottuva vaikutus koiran käytökseen, ne tulisi antaa rauhallisesti ja vakuuttavasti. Vaikeammissa olosuhteissa ja ”vaikeammilla lampaila” tuomarin tulisi ottaa kyseinen tilanne huomioon tai arvioida myönteisellä tavalla ohjaajan ja koiran tapaa suoriutua tilanteesta.

Vakavat virheet:

Koira ei huomioi käskyjä. Koira osoittaa vähäistä kiinnostusta lampaisiin.

Hylkäävät virheet:

Koira tarttuu lampaisiin tai puree niitä.

7. ARVOSTELU

7.1. Pistearviointi

7.1.1. Tuomari päättää paljonko pisteitä kustakin tehtävästä vähennetään (kaikki tehtävän pisteet voidaan vähentää).

7.1.2. Tuomari voi vähentää ainoastaan kokonaisia pisteitä (ei puolikkaita tai alle).

7.1.3. Tuomarin pistetaulukko, jaoteltu kokeen kulun mukaan. Tuomarin on mahdollista arvostella vapaammin ne tehtävät, joissa ei ole ennalta määrättyjä enimmäispisteitä.

Tehtävä	FCI-IHT-1	FCI-IHT-2	FCI-IHT-3
Lauman hallinta:	55	55	60
Häkki	10	10	10

Pysähdys (pysähdykset)	15	15	20
Laidunnus	15	15	15
Lampaan kiinniotto	5	5	5
<i>Uudelleenhäkitys</i>	10	10	10
<u>Kuljetus</u>	25	35	50
Lauman kuljetus			
Haku			
Poispäin ajo			
Kasvillisuus	-		
Liikenne	-	-	
Erottelu (korvaa lampaan kiinnioton)	-	-	
<u>Läpikulkutehtävät</u>	10	20	30
Silta			
Helppo tehtävä			-
Vaikea tehtävä	-		
Vaikea tehtävä	-	-	
Erittäin vaikea tehtävä	-	-	
<u>Käyttäytyminen</u>	10	10	10
Luonnollinen taipumus			
Hyväntahtoisuus			
Suoritusälykyys			
Tottelevaisuus			
<u>Yhteensä</u>	100	120	150

7.2. Arvosanat

7.2.1 Arvostelutaulukko: Arvosanat perustuvat tuloksen prosenttiosuuteen, joka lasketaan kaavalla
Prosentti (%) = 100 * saavutetut pisteet / kokonaispisteet

Arvosana	Lyhenne	Prosenttiosuus (%)
Erinomainen	ERI	90–100 %
Erittäin Hyvä	EH	80–89 %
Hyvä	H	70–79 %
Ei läpäisty	ET	alle 70 %
Ei pisteitä	EP	0 % (ei pisteitä)
Keskeytys	KESK	0 % (ei pisteitä)
Hylätty	HYL	0 % (ei pisteitä)

7.3. Sijoitus

7.1.4. Kansainvälisissä paimennuskokeissa (**FCI-IHT**) julistetaan paremmuusjärjestys ja voittaja; 3 ensimmäistä sijaa eivät voi olla jaettuja.

- 7.1.5. Jos koirilla on sama pistemäärä, kuljetuksesta eniten pisteitä saanut koira voittaa (sen jälkeen häkistä saadut pisteet ratkaisevat, sen jälkeen tuomarin pistetaulukossa seuraavana olevan tehtävän pisteet).

8. LOPPUSÄÄNNÖKSET

- 8.1. Nämä säännöt korvaavat kokonaan 1.2.2019 voimaan tulleet säännöt.
- 8.2. Nämä säännöt hyväksyttiin FCI:n paimennuskomission kokouksessa Dortmundissa 9.–10.7.2022.
- 8.3. Nämä säännöt hyväksyttiin FCI:n hallituksen kokouksessa Budapestissä maaliskuussa 2023. Säännöt tulivat voimaan 1.5.2023.
- 8.4. Käännöksiin liittyvissä erimielisyyksissä englanninkielinen teksti on virallinen versio.

10.4 VALITUKSET JA ERIMIELISYYDET

Kulloinkin voimassa oleva Kennelliiton yleinen Muutoksenhaku -sääntö

10.5 PAKOTTAVAT SYYT

Kennelliiton hallitus voi erittäin pakottavista syistä määrääjäksi rajoittaa kokeisiin, kilpailuihin ja testeihin osallistumista ja antaa näitä koskevia erikoismääräyksiä sekä hyväksyä muita poikkeustoimia tämän säännön osalta.

- 10.6 Sääntöjen liitteenä Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeen

LIITE 1 SUOSITELTU KOEPÖYTÄKIRJA “FCI-IHT-1 TS”, “FCI-IHT-2 TS”, “FCI-IHT-3 TS”

 PISTEKORTTI FCI-IHT-1 TS				Luettelonro	
				Lähtönumero	
Tapahtuma			Paikka		Päivämäärä
Koiran nimi					Syntymäaika
Rekisterinumero			Sirunumero		Sukupuoli
Omistaja					Rotu
Ohjaaja					Nro
Tehtävät	Enimmäis- pisteet	Vähen- nykset	Pisteet	Enimmäisaika 25:00 min.	Aika
Häkki	10			Lauman hallinta (max. 55)	
Pysähdys	15				
Laidunnus (2:00 min)	15				
Lampaan kiinniotto	5				
Uudelleenhäkitys	10				
Lauman kuljetus				Kuljetus (max. 25)	
Haku					
Poispäin ajo					
Silta				Kuljetus (max. 10)	

Helppo tehtävä						
Luonnollinen taipumus				Käyttäytyminen (max. 10)		
Hyväntahtoisuus						
Suoritusälykyys						
Tottelevaisuus						
Yhteensä (b):	100	Saavutetut pisteet (a):		Prosenttiosuus (%) (100*a/b) =	Arvosana	Sijoitus
Tuomarinro, nimi, allekirjoitus				Nimenselvennys		

 PISTEKORTTI FCI-IHT-2 TS				Luettelonro	
				Lähtönumero	
Tapahtuma			Paikka		Päivämäärä
Koiran nimi					Syntymäaika
Rekisterinumero			Sirunumero		Sukupuoli
Omistaja					Rotu
Ohjaaja					Nro
Tehtävät	Enimmäis-pisteet	Vähen-nykset	Pisteet	Enimmäisaika 30:00 min.	Aika
Häkki	10			Lauman hallinta (max. 55)	
Pysähdys	15				
Laidunnus (2:30 min)	15				
Lampaan kiinniotto	5				
Uudelleenhäkitys	10				
Lauman kuljetus				Kuljetus (max. 35)	
Haku					
Poispäin ajo					
Kasvillisuus					

Silta				Kuljetus (max. 20)		
Helppo tehtävä						
Vaikea tehtävä						
Luonnollinen taipumus				Käyttäytyminen (max. 10)		
Hyväntahtoisuus						
Suoritusälykyys						
Tottelevaisuus						
Yhteensä (b):	120	Saavutetut pisteet (a):		Prosenttiosuus (%) (100*a/b) =	Arvosana	Sijoitus
Tuomarinro, nimi, allekirjoitus				Nimenselvennys		

 PISTEKORTTI FCI-IHT-3 TS					Luettelonro	
					Lähtönumero	
Tapahtuma			Paikka		Päivämäärä	
Koiran nimi					Syntymäaika	
Rekisterinumero			Sirunumero		Sukupuoli	
Omistaja					Rotu	
Ohjaaja					Nro	
Tehtävät	Enimmäis- pisteet	Vähennys- nykset	Pisteet	Enimmäisaika 35:00 min.	Aika	
Häkki	10			Lauman hallinta (max. 60)		
Pysähdys	20					
Laidunnus (3:00 min)	15					
Lampaan kiinniotto	5					
Uudelleenhäkitys	10					
Lauman kuljetus				Kuljetus (max. 50)		
Haku						
Poispäin ajo						
Kasvillisuus						
Liikenne						
Jako (korvaa lampaan kiinnioton)						
Silta				Kuljetus (max. 30)		
Vaikea tehtävä						
Vaikea tehtävä						
Erittäin vaikea tehtävä						
Luonnollinen taipumus				Käyttäytyminen (max. 10)		
Hyväntahtoisuus						
Suoritusälykyys						
Tottelevaisuus						
Yhteensä (b):	150	Saavutetut pisteet (a):		Prosenttiosuus (%) (100*a/b) =	Arvosana	Sijoitus
Tuomarinro, nimi, allekirjoitus				Nimenselvennys		

